

СТАНОВИЩЕ

от Проф. Д-р Боян Атанасов Стойков, д.м.
Катедра „Урология“, Факултет „Медицина“, Медицински Университет - Плевен
Определен за член на научното жури със заповед на Ректора на Медицински
Университет - Варна № Р-109-408/27.09.2023г.

на дисертационния труд на д-р Дойчин Георгиев Николов,
специалист уролог – МУ - Варна

със заглавие

„ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА БОЛНИЧНАТА УРОЛОГИЧНА ПРАКТИКА В
УСЛОВИЯТА НА ПАНДЕМИЯ ОТ COVID -19“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Урология“, в професионално направление 7.1 „Медицина“ от област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“

Д-р Дойчин Георгиев Николов е зачислен за докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Хирургически болести“ на МУ-Варна на 21.06.2022 г., съгласно заповед на ректора № Р-109-252. След разработка на труда, изпълнение на индивидуалния учебен план, акумулиране на необходимите кредити от обучение в докторантското училище, е отчислен с право на защита. С решение на АС и заповед на Ректора на Медицински Университет - Варна № Р-109-408/27.09.2023г. съм избран за член на Научното жури, а на основание Протокол № 1/29.09.2023 г. съм определен да изготвя становище. Предоставените от д-р Дойчин Николов материали отговарят на критериите и изискванията, заложи в изискванията за дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ към МУ-Варна и Закона за развитие на академичния състав в Република България. Становището е изготвено въз основа на дисертационния труд и автореферата към него. Обемът на труда е 126 страници и е разпределен както следва - увод (1 стр.), литературен обзор (39 стр.), цел и задачи (2 стр.), материали и методи (10 стр.), резултати и обсъждане (47 стр.), изводи (1 стр.), приноси (1 стр.), заключение (2 стр.) използвана литература (16 стр.) и публикации (1 стр.). Всеки от разделите е систематизиран и балансиран сам по себе си и съотнесен

с останалите раздели. В дисертационният труд са включени 40 фигури, 25 таблици и едно приложение. Използвани са 190 литературни източника представящи добре утвърдена и актуална информация по темата. Авторефератът е синтезиран под форма позволяваща ясно запознаване с основната информация представена в дисертационният труд.

Актуалност на проблема

Представеният от Д-р Николов дисертационен труд разглежда тема с голямо социално и медицинско значение. Пандемията от COVID-19 доведе до значителни промени и предизвикателства в областта на здравеопазването в целия свят. През последните години болниците и медицинският персонал са изправени пред изключително трудни ситуации, свързани с лечението на пациентите с това заболяване. Урологичната практика, подобно на другите области на медицината, е засегната също от пандемията. В този контекст разбирането на въздействието на COVID-19 върху урологичната практика и адаптирането на болничните услуги са от основно значение за поддържането на качеството на медицинското обслужване и безопасността на пациентите.

Познаване на проблема

Докторантът представя обстоен литературен обзор обхващат както отвърдени така и съвременни източници и автори. Включени са 190 източника на информация, от които 16 на кирилица и 174 на латиница. Литературният обзор обхваща една трета от дисертационният труд и демонстрира високото ниво на осведоменост на д-р Николов. В него са обобщени историческите сведения за подобни пандемии и са подробно разгледани етиологията, епидемиологията, патофизиологията и клиничните прояви на това заболяване. Подробно са представени лабораторните методи за ранна диагностика на COVID – 19, както и последствията от пандемията върху болничната урологична практика. Специално внимание е отделено на триажа и скрининга на пациентите с това заболяване и са представени основните методи на лечение. Направените изводи в края на обзора дават достатъчно основания за разискване на формулираната от докторанта тема под формата на представените цели и задачи.

Цели и задачи

Поставената цел *“ Да проучим и анализираме предизвикателствата от влиянието на пандемията от COVID-19 върху хоспитализациите и оперативната дейност в болничната урологична практика, като се предложи алгоритъм за поведение след приоритизирането на пациентите с различни урологични заболявания”* е разисквана под формата на шест ясни и конкретни задачи.

Материали и методи

Проучването включва 4764 мъже и 2260 жени хоспитализирани в Клиника по урология към УМБАЛ „Света Марина“ – Варна с COVID – 19, за период от 2018 г до 2021 г. По периоди: от 01.01.2018 г. до 13.03.2020 г. – 4240 пациента и за периода от 14.03.2020 г. до 31.12.2021 г. – 2794 пациента.

Броят на извършените операции за периода 01.01.2018 г. до 13.03.2020 г. е 4487, а броят на извършените операции за периода 14.03.2020 г. до 31.12.2021 г. е 2782 операции.

Резултати

Броят на хоспитализираните пациенти в Клиниката по урология на УМБАЛ „Света Марина“ – Варна за периода от 1.01.2018 г. до 13.03.2020 г. вкл. (П1) е 4230 пациенти. За втория период (П2) от 14.03.2020 г. до 31.12.2021 г. са отчетени 2794 хоспитализации на пациенти, което показва, че пандемията от COVID-19 доведе до значително увеличение на хоспитализациите. Броят на извършените операции в Клиниката по урология на УМБАЛ „Света Марина“ – Варна за периода от 1.01.2018 г. до 13.03.2020 г. вкл. (П1) е 4487 операции. За втория период (П2) от 14.03.2020 г. до 31.12.2021 г. са отчетени 2782 операции. Според порядъка на проведената оперативна интервенция се разделят на: планови операции: 3194 бр. (период преди COVID-19) и 1601 бр. (период по време на COVID-19), спешни операции до 6 ч след хоспитализацията 841 бр. (период преди COVID-19) и 767 бр. (период по време на COVID-19), спешни операции между 6 и 12 ч. след хоспитализацията 28 бр. (период преди COVID-19) и 34 бр. (период по време на COVID-19), спешни интервенции между 12 и 24 ч след хоспитализацията 22 бр. (период преди COVID-19) и 30 бр. (период по време на COVID-19), спешни операции над 24 ч след хоспитализацията 145 бр. (период преди COVID-19) и 362 бр. (период по време на COVID-19). Периодът на болничен престой е от 1 до 45 дни, средно 8 дни за периода преди COVID-19 и варира от 1 до 33 дни, средно 7 дни за периода по време на COVID-19.

Обсъждане, изводи и приноси

След извършване на цялостния регресионен анализ се отчита, че в периода преди възникването на пандемията от COVID-19 (П1) увеличаването на броя на придружаващите заболявания с едно е водил до увеличаване на болничния престой с 2 дни, а увеличаването на възрастта на пациента с една година води до увеличаване на болничния престой с приблизително половин ден. Докато за периода в хода на пандемията (П2) тенденциозно се наблюдава, че увеличаването на броя на придружаващите заболявания с едно, води до увеличаване на болничния престой с 3 дни, а увеличаването на възрастта на пациента с една година, води до увеличаване на болничния престой с приблизително един ден.

ИЗВОДИ 1. Спад в оперативната дейност с близо 24% за периода в хода на пандемията от COVID-19. 2. Намаляване на плановите операции с 18% спрямо общия брой за двата периода, и увеличение спешните интервенции *до 6 ч след хоспитализацията* с 8% и *след 24 ч от хоспитализацията* с 10%. 3. Спад в избора на локалните и регионалните анестезии със 6% и 1% и нарастване в относителния дял на общите анестезии с 7%. 4. Средното оперативно време преди и по време на пандемията не се променя значително, като се отчита забавяне със средно 8 минути поради повишеното използване на лични предпазни средства и стриктните мерки за дезинфекция. 5. При дяловете на терапевтичните процедури при пациенти със злокачествени урологични заболявания се отбелязва увеличение с 3,7%, докато при дела на пациентите с уролитиаза се отчита спад с 4,4%. 6. Нарастване с 6% на дезобструктивните манипулации при пациенти с усложнена уролитиаза и намаляване с 7% при пациентите с обструкция поради доброкачествени причини. Делът на онкоурологичните заболявания остава стабилен (разлика под 1% за двата периода). 7. Увеличението на придружаващите заболявания с едно води до удължен болничния престой с 3 дни, а нарастването на пациентската възраст с една година, води до увеличаване на болничния престой с приблизително един ден.

ПРИНОСИ 1. За пръв път в България се анализира влиянието на пандемията от COVID-19 върху урологичната оперативна дейност, като представените ретроспективни данни могат да подпомогнат управлението на урологични заболявания при извънредна епидемична обстановка. 2. Идентифицирани са тенденциите и промените в порядъка на оперативните интервенции, изборът на анестезия и тяхната продължителност. 3. Сравнени и анализирани са най-подходящите терапевтични процедури при отделните групи пациенти с различни урологични заболявания в условията на пандемията от COVID-19. 4. Отчетено е влиянието на възрастта и придружаващите заболявания върху болничния престой на

пациентите, което може да помогне в разработването на индивидуални стратегии за управление на пациентите и да оптимизира тяхното лечение и рехабилитация. 5. Разработен е диагностично-терапевтичен алгоритъм, съобразен със здравната система на страната и подходящ да послужи за модел при бъдеща епидемична обстановка с подобен характер.

Заклучение:

Дисертационният труд на д-р Дойчин Георгиев Николов отговаря на всички изисквания за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.1. „Медицина“ от област на висше образование 7. ”Здравеопазване и спорт“, докторска програма „Урология“. Представеният дисертационен труд е първият в българската литература, демонстриращ влиянието на COVID – 19 върху болничната урологична практика. Разработения диагностично-терапевтичен алгоритъм за управлението на урологични заболявания според техния приоритет в условията на пандемията от COVID-19 е ценно ръководство, което ще ни позволи по-успешно да се борим срещу това коварно заболяване .

Предвид гореизложеното становище давам положителна оценка и призовавам членовете на Научното жури да присъдят на д-р Дойчин Георгиев Николов образователна и научна степен “ДОКТОР” по научна специалност “Урология”.

28.10.2023 г
Гр. Плевен

С уважение:
/проф. Боян Атанасов, д.м./